



DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:	I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P. Nr. Nr. 88 — 89	str. 470
	Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 września 1931 r. w sprawie zniesienia Centralnej Kasy Państwowej	„ 470
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o podatku wojskowym	„ 471
	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 9 września 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w sprawie gospodarki finansowej gmin wyznaniowych żydowskich	„ 474
	II. Przedruki z Monitora Polskiego Nr. Nr. 226—231.	„ 478
	Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 września 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	„ 478
	III. Przedruki z Innych wydawnictw urzędowych	„ 481
	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości o zbiorze systematycznym rozporządzeń i okólników	„ 481
	Zarządzenie Ministra Spraw Zagranicznych o zmianie przepisów konsularnych	„ 482
	Okólnik Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie doręczania pism sądów wojskowych.	„ 482
	IV. Orzecznictwo — przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A.“ rocznik VII rok 1929 dział A.	„ 483
	V. Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych	„ 485
	Poz. 266 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1931 r. w sprawie organizacji sieci korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego	„ 485
	267 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 7 września 1931 r. w sprawie odznak honorowych dla korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego.	„ 486
	VI. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Nr. 167 — 173	„ 486
	Poz. 268 — Okólnik Nr. 167 z dnia 30 września 1931 r. w sprawie mieszkań w spółdzielniach mieszkaniowych	„ 486
	269 — Okólnik Nr. 168 z dnia 1 października 1931 r. o duplikatach wojskowych dokumentów osobistych—tryb postępowania w razie zaginięcia w urzędach państwowych i komunalnych z winy funkcjonariuszów.	„ 487
	270 — Okólnik Nr. 169 z dnia 30 września 1931 r. w sprawie podatku dochodowego od dodatkowych wynagrodzeń.	„ 487
	271 — Okólnik Nr. 170 z dnia 1 października 1931 r. w sprawie zwrotu nadpłaconego uposażenia	„ 488
	272 — Okólnik Nr. 171 z dnia 3 października 1931 r. o eskortowaniu przymusowo repatrjowanych	„ 488

Poz. 273 — Okólnik Nr. 172 z dnia 5 października 1931 r. o racjonalizacji sprawozdawczości w zakresie cen artykułów pierwszej potrzeby	str. 489
274 — Okólnik Nr. 173 z dnia 3 października 1931 r. o zaliczaniu do wysługi emerytalnej czasu służby pełnionej w charakterze sług pomocniczych na obszarze b. zaboru austriackiego.	490
VII. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	491
Poz. 275 — Pismo Nr. Wojsk. 1440/1 z dnia 29 września 1931 r. w sprawie Instytutu Gramme w Angleur lez Liège — odroczenie służby wojskowej	491
276 — Pismo Nr. Wojsk. 1456/1 z dnia 1 października 1931 r. w sprawie szkoły przygotowawczej do studjów wyższych w Rouen, — odroc. sl. wojsk.	491
277 — Pismo Nr. RP. 6009/1 z dnia 5 października 1931 r. w sprawie zaopatrzenia członków Zjednoczenia Pracowników Niewidomych R. P. w laski i legitymacje	491
278 — Pismo Nr. SS. 4149 z dn. 5 października 1931 r. o przeciwdziałaniu bezrobociu	491

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 30 września Nr. 88 Rok 1931

Poz. 687. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 września 1931 r. w sprawie zniesienia Centralnej Kasy państwowej.

Na podstawie art. 2 i 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o środkach naprawy państwowej gospodarki skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 741) i po wysłuchaniu opinii Najwyższej Izby Kontroli Państwa zarządzam co następuje:

§ 1. Istniejącą w m. st. Warszawie Centralną Kasę Państwową znosi się, a jej agendy przekazuje się:

- a) Pocztowej Kasie Oszczędności oraz Bankowi Polskiemu — czynności kasowe.
- b) Ministerstwu Skarbu — czynności rachunkowe.
- c) Grodzkiej Kasie Skarbowej w Warszawie — przyjmowanie i przechowywanie oraz wydawanie depozytów rzeczowych ewentualnie także sum niebudżetowych w papierach wartościowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1931 r.

Poz. 688. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie koneckim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 689. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 września 1931 r. w sprawie kwalifika-

cyj zawodowych wystarczających dla ustalenia nauczycieli państwowych: Pedagogjów, Kursów Nauczycielskich, Wyższych Kursów Nauczycielskich, Seminarjów Ochroniarskich, Instytutu Robót Ręcznych, Instytutu Nauczycielskiego oraz Instytutu Pedagogiki Specjalnej.

Poz. 690. Oświadczenie Rządowe z dnia 14 sierpnia 1931 r. w sprawie złożenia przez Luksemburg i Urugwaj dokumentów ratyfikacyjnych międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 691. Oświadczenie Rządowe z dnia 14 sierpnia 1931 r. w sprawie złożenia przez Austrię dokumentu ratyfikacyjnego konwencji międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 692. Oświadczenie Rządowe z dnia 14 sierpnia 1931 r. w sprawie przystąpienia Anglii, Angoli i San-Marino do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 693. Oświadczenie Rządowe z dnia 14 sierpnia 1931 r. w sprawie przystąpienia do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1929 r.

Poz. 694. Oświadczenie Rządowe z dnia 25 sierpnia 1931 r. w sprawie przystąpienia Księstwa Monako do międzynarodowej konwencji, dotyczącej zwalczania handlu kobietami i dziećmi, podpisanej w Genewie, dnia 30 września 1921 r.

Poz. 695. Oświadczenie Rządowe z dnia 25 sierpnia 1931 r. w sprawie przystąpienia Estonii do konwencji międzynarodowej opiumowej i protokołu, podpisanych w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.

Poz. 696. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 września 1931 r. w sprawie przystąpienia W. M. Gdańska do Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej między Polską a Grecją, podpisanej w Warszawie dnia 10 kwietnia 1930 r.

z 7 października Nr. 89 Rok 1931

Poz. 697. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o podatku wojskowym.

Na podstawie art. 90 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu art. 1 p. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. o zmianie ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 645) oraz na podstawie art. 3 tegoż rozporządzenia — zarządza się co następuje:

§ 1. Podatek wojskowy opłacają:

a) przeniesieni do rezerwy w myśl art. 60 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym;

b) uznani przy poborze za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią, lub bez broni (art. 38 C. D. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym);

c) uznani przy poborze za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym);

d) uznani w czasie odbywania czynnej służby wojskowej na zasadzie orzeczenia wojsko-lekarskiej komisji szpitalnej za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitem ruszeniu (art. 38 C. D.), lub za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E.), jeżeli obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową;

e) uznani w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w drodze rewizji przez wojsko-lekarskie komisje rewizyjne za zdolnych do służby wojskowej tylko w pospolitem ruszeniu (art. 38 C. D.), lub za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E.), jeżeli nie przesłużyli czynnie więcej, jak 5 miesięcy kalendarzowych, a obniżenie ich zdolności fizycznej nie pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

§ 2. Z pośród osób, wymienionych w § 1, są zwolnieni od obowiązku opłacania podatku wojskowego:

a) utrzymywani kosztem samorządu gminnego lub dobroczynności publicznej;

b) uznani za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E.) i niezdolni zarazem ani do pracy fizycznej ani umysłowej, jeżeli nie osiągają dochodu, podlegającego państwowemu podatkowi dochodowemu.

Od obowiązku opłacania podatku wojskowego są zwolnieni również ci, którzy w czasie mobilizacji wstąpili ochotniczo do wojska lub marynarki wojennej — jeżeli następnie zostaną uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu (art. 38 C. D.), lub też za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E.), a to bez względu na czas przesłużony czynnie w wojsku.

§ 3. W poszczególnym roku podatkowym są zwolnieni od obowiązku opłacania podatku wojskowego:

a) ci z pośród uznanych przy poborze za zdolnych do służby wojskowej i przeniesionych w myśl art. 60 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym do rezerwy, którzy w myśl art. 81 wymienionej ustawy w danym roku podatkowym odbywali ćwiczenia wojskowe lub też służbę wojskową;

b) ci z pośród uznanych przy poborze za zdolnych do służby wojskowej w pospolitem ruszeniu z bronią lub bez broni (art. 38 C. D. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym), którzy w myśl art. 84 wymienionej ustawy w danym roku podatkowym odbywali służbę wojskową;

c) ci z pośród osób, wymienionych w § 1, którzy w myśl art. 46 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym powołani zostali do służby pomocniczej — jeżeli nie są już zwolnieni całkowicie od podatku w myśl § 2;

d) ci z pośród osób, wymienionych w § 1, którzy przed poborem ukończyli co najmniej 1 stopień przysposobienia wojskowego i po poborze w danym roku podatkowym co najmniej przez 6 miesięcy brali nadal czynny udział w pracy przysposobienia wojskowego.

Od obowiązku opłacania podatku wojskowego w danym roku podatkowym są zwolnieni również ci z pośród osób, wymienionych w § 1, którzy jako pracownicy bezrobotni są zarejestrowani w państwowych urzędach pośrednictwa pracy i którzy w tym okresie pozostawali bez pracy przynajmniej dwa miesiące, a pozatem nie osiągają dochodu, podlegającego państwowemu podatkowi dochodowemu.

§ 4. Podatek wojskowy pobiera się:

a) w postaci podatku zasadniczego,

b) w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego (ustawa o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 441).

Platnicy podatku wojskowego (§ 1), którzy nie osiągają dochodów, podlegających podatkowi dochodowemu, opłacają jedynie zasadniczy podatek wojskowy według stawek, określonych w § 5 niniejszego rozporządzenia.

Natomiast płatnicy podatku wojskowego, którzy z uwagi na wysokość osiąganych dochodów podlegają obowiązkowi zapłaty państwo-

wego podatku dochodowego, opłacają obok podatku zasadniczego podatek wojskowy w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego według stawek określonych w § 6 względnie 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Podatek wojskowy w postaci podatku zasadniczego (§ 4 lit. a) wynosi:

a) kwotę 10 zł. rocznie — dla osób, wskazanych w § 1 lit. a, oraz osób, uznanych za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (art. 38 E. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym), bez względu na to, czy kategorię tę uzyskały przy poborze (§ 1 lit. c), czy też w czasie odbywania czynnej służby na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji szpitalnej (§ 1 lit. d), lub w drodze rewizji na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji rewizyjnej (§ 1 lit. e);

b) kwotę 15 zł. rocznie — dla osób, uznanych za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu bez broni (art. 38 D ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym), bez względu na to, czy kategorię tę uzyskały przy poborze (§ 1 lit. b.), czy też w czasie odbywania czynnej służby na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji szpitalnej (§ 1 lit. d), lub w drodze rewizji na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji rewizyjnej (§ 1 lit. e);

c) kwotę 20 zł. rocznie — dla osób, uznanych za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu z bronią (art. 38 C. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym) bez względu na to, czy kategorię tę uzyskały przy poborze (§ 1 lit. b), czy też w czasie odbywania czynnej służby na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji szpitalnej (§ 1 lit. d), lub w drodze rewizji na zasadzie orzeczenia wojskowo-lekarskiej komisji rewizyjnej (§ 1 lit. e).

§ 6. Podatek wojskowy w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego ze wszystkich źródeł z wyjątkiem uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, określa się według stawki, przypadającej od tego rodzaju dochodu na odnośny rok podatkowy i wynosi:

a) dla osób wskazanych w § 5 lit. a — 10% tej stawki;

b) dla osób wskazanych w § 5 lit. b — 15% tej stawki;

c) dla osób wskazanych w § 5 lit. c — 20% tej stawki.

§ 7. Osoby, od których państwowy podatek dochodowy pobiera się w drodze potrącenia z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, opłacają od tego podatku podatek wojskowy w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego według skali następującej:

Przy rocznym dochodzie z wynagrodzeń:

			Calorocznego wynagrodzenia
ponad	2.500 zł. do	3.000 zł. —	0,2%
"	3.000 " "	5.000 " —	0,3%
"	5.000 " "	8.000 " —	0,4%
"	8.000 " "	12.000 " —	0,6%
"	12.000 " "	20.000 " —	0,8%
"	20.000 " "	30.000 " —	1%
"	30.000 " "	50.000 " —	1,4%
"	50.000 " "	70.000 " —	1,5%
"	70.000 " "	100.000 " —	1,7%
"	100.000 "		2%

Za podstawę wymiaru dla wspomnianych osób przyjmuje się wysokość uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, otrzymanych w roku poprzedzającym rok podatkowy — zarówno w pieniądzu, jak i w naturze.

Wartość dochodu tego rodzaju w naturze oblicza się według przeciętnych cen obiegowych z dnia 1 stycznia tego roku, z którego dochód służy za podstawę wymiaru.

§ 8. Obowiązek opłacania podatku wojskowego powstaje:

a) dla osób, wymienionych w § 1 lit. a, z dniem 1 stycznia tego roku kalendarzowego, który następuje bezpośrednio po przeniesieniu danej osoby do rezerwy w myśl art. 60 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym;

b) dla osób, wymienionych w § 1 lit. b—e, z dniem 1 stycznia tego roku kalendarzowego, który następuje bezpośrednio po wydaniu orzeczenia przez komisję poborową (§ 1 lit. b, c), względnie przez komisję szpitalną (§ 1 lit. d), lub rewizyjną (§ 1 lit. e).

Dla osób, które uchyliły się od obowiązku stawienia się do poboru we właściwym terminie, obowiązek opłacania podatku wojskowego powstaje z dniem 1 stycznia tego roku kalendarzowego, który następuje bezpośrednio po roku, w którym uchylający się od poboru ukończył lat 21.

§ 9. Obowiązek opłacania podatku wojskowego gaśnie:

a) z powodu śmierci, powołania, ochotniczego wstąpienia do wojska, lub marynarki wojennej w myśl art. 68 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, lub wstąpienia przed osiągnięciem wieku, określonego w niniejszym paragrafie lit b, c, do zakonu i złożenia ślubów zakonnych;

b) z końcem tego roku kalendarzowego, w którym osoby, wymienione w § 1 lit. a, ukończą 40 lat życia;

c) z końcem tego roku kalendarzowego, w którym osoby, wymienione w § 1 lit. b—e, ukończą 50 lat życia.

§ 10. Ustalenie osób, obowiązanych do opłacania podatku wojskowego, należy: co do

osób, wymienionych w § 1 lit. a, b, c, do powiatowych władz administracji ogólnej, co do osób zaś, wymienionych w § 1 lit. d, e, do właściwych powiatowych komend uzupełnień.

§ 11. Podatek wojskowy w postaci podatku zasadniczego, przypadający do zapłaty w myśl § 5, przekazuje się gminom miejskim i wiejskim.

§ 12. Władzami powołanymi do wymiaru i poboru zasadniczego podatku wojskowego są zarządy gmin miejskich względnie wiejskich, w których płatnik ma miejsce zamieszkania, albo w braku tegoż, miejsce pobytu w dniu 15 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy.

O ile płatnik na obszarze Rzeczypospolitej nie posiada ani miejsca zamieszkania, ani też miejsca pobytu, ma jednak na tym obszarze majątek, względnie źródła dochodu, wówczas do wymiaru i poboru zasadniczego podatku wojskowego powołane są gminy, w których okręgu położone są majątek, względnie źródła dochodu płatnika. Jeżeli majątek względnie źródła dochodu położone są w okręgu kilku gmin, wówczas dla wymiaru i poboru zasadniczego podatku wojskowego właściwą jest ta gmina, w której okręgu znajduje się przeważna część majątku względnie źródła dochodu. Wątpliwości w tym względzie rozstrzyga Minister Spraw Wewnętrznych.

Władzami, powołanymi do wymiaru podatku wojskowego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego, są urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych tego okręgu, w którym podatnikowi skutecznia się wymiar państwowego podatku dochodowego, względnie, o ile chodzi o osoby, od których podatek pobiera się w drodze potrącenia z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, w których okręgu potrącanie podatku ma miejsce.

W wypadku jednak, gdy osoba obowiązana do opłacania podatku wojskowego, osiąga równocześnie dochody, podlegające opodatkowaniu w myśl Działu I i II ustawy o państwowym podatku dochodowym, — w różnych urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych, wówczas władzą powołaną do wymiaru tejże osobie podatku wojskowego, w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego, jest urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych, właściwy do wymiaru podatku dochodowego od dochodów, podlegających opodatkowaniu na zasadach Działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym.

§ 13. Dla celu wymiaru podatku wojskowego władze wymienione w § 10 przesyłają corocznie, najdalej do dnia 1 kwietnia roku podatkowego, urzędowi skarbowemu podatków i opłat skarbowych, w którego okręgu płatnicy podatku wojskowego mają miejsce zamieszkania, względnie pobytu, w dwóch egzemplarzach

wykazy osób, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, których stosunek do służby wojskowej został ustalony w ciągu całego roku, poprzedzającego rok podatkowy. Wykazy te mają być sporządzone przez powiatowe władze administracji ogólnej na podstawie list poborowych, co do osób wymienionych w § 1 pkt. a), b) i c) niniejszego rozporządzenia, co do osób zaś wymienionych w § 1 pkt. d) i e) rozporządzenia — przez powiatowych komendantów uzupełnień na podstawie głównych ksiąg ewidencyjnych (aneksów).

Wykazy mają zawierać: imię, nazwisko, rok urodzenia, zawód i dokładny adres płatnika, numer listy poborowej, względnie liczbę głównej księgi [ewidencyjnej (aneksu) i podstawę prawną, na mocy której dana osoba jest obowiązana do opłacania podatku wojskowego (oznaczenie odpowiedniego paragrafu i punktu niniejszego rozporządzenia).

W stosunku do poborowych, zamieszkających w obrębie powiatów, które posiadają kilka urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych, wspomniane wykazy przysyłać należy właściwej izbie skarbowej, która dokona podziału wykazów pomiędzy właściwe urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia zasłać po wysłaniu wykazu (np. wskutek orzeczeń komisji rozpoznawczej, orzeczeń wojskowo-lekarskich, komisji szpitalnych, orzeczeń wojskowo-lekarskich komisji rewizyjnych i t. p.) należy niezwłocznie komunikować tej władzy skarbowej, której wykaz został wysłany.

§ 14. Jeden egzemplarz wykazów, otrzymanych w myśl § 13 — urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych zatrzymują i na ich podstawie skuteczniają wymiar podatku wojskowego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego.

Drugie egzemplarze otrzymanych wykazów — urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych przesyłają gminom miejskim i wiejskim celem skutecznienia wymiaru zasadniczego podatku wojskowego.

Nakazy płatnicze na podatek wojskowy winny być rozesłane do dnia 15 października, przyczem podatek płatny jest do dnia 1 listopada każdego roku podatkowego. Dla tych zaś płatników, którym nakazy płatnicze doręczono po 15 października, termin płatności podatku wojskowego przypada w ciągu dni 30 po doręczeniu nakazu płatniczego.

§ 15. Zaległy podatek wojskowy podlega egzekucyjnemu ściągnięciu wraz z karami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi, w sposób, przepisany dla podatków bezpośrednich.

Do ściągania zasadniczego podatku wojskowego powołane są gminy miejskie i wiejskie, natomiast do ściągania podatku wojskowego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego — władze skarbowe.

§ 16. Do odwołań od wymiaru zasadniczego podatku wojskowego mają zastosowanie postanowienia art. 48 i 50 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z tem, że uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych, wynikające w art. 48 ustęp 4, lit. b) powyższej ustawy, przekazuje się wojewodom, przy współudziale z głosem stanowczym wydziałów wojewódzkich.

Odwołania od wymiaru podatku wojskowego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego mogą być przez płatników wnoszone do właściwej izby skarbowej za pośrednictwem urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych, który dokonał wymiaru w ciągu dni 30 od daty doręczenia nakazu płatniczego.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku wojskowego.

§ 17. Władze wymiarowe I instancji rozpatrują odwołania, w razie potrzeby sprawdzają konkretne zarzuty, przedstawione dowody i przeprowadzają uzupełniające dochodzenia, jak również usuwają wadliwości postępowania wymiarowego.

Gdy w odwołaniu zarzucono brak obowiązku podatkowego, wówczas stwierdzenie istnienia tego obowiązku przez władzę wymiarową I instancji winno nastąpić w porozumieniu z właściwą powiatową władzą administracji ogólnej względnie z właściwym powiatowym komendantem uzupełnień, zależnie od tego, która z tych władz wykazała płatnika jako obowiązującego do opłacania podatku wojskowego.

Tak uzupełnione odwołanie z aktami wymiarowymi i wyjaśnieniami przedkładają władze wymiarowe I instancji właściwym instancjom odwoławczym do decyzji.

Decyzja instancji odwoławczej jest ostateczna.

§ 18. Instancja odwoławcza może wydać orzeczenie również i na spóźnione odwołania, jeżeli przekroczenie terminu nastąpiło z ważnych powodów przez płatnika uzasadnionych.

Przeciw odmownemu załatwieniu z powodu przekroczenia terminu niema dalszego odwołania.

§ 19. Podwyższenie, zniesienie lub uchylenie państwowego podatku dochodowego na skutek odwołania pociąga za sobą odpowiednie podwyższenie, zniesienie względnie uchylenie z urzędu podatku wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego.

§ 20. W stosunku do podatku wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego, — Ministrowi Skarbu służy prawo darowania skutków prawnych, wynikających z przekroczenia terminów, określonych w niniejszym rozporządzeniu, tudzież prawo rozkładania na raty i odraczania płatności podatku oraz umarzania niepobranego, względnie niedobranego podatku, przypadającego

do zapłaty w latach, poprzedzających rok podatkowy.

Takie same uprawnienia w stosunku do zasadniczego podatku wojskowego przysługują gminom miejskim i wiejskim, uprawnionym do poboru tego podatku.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z tem, że przepisy § 11 do 20 obowiązują od dnia 1 stycznia 1930 r.

Poz. 698 Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 września 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w sprawie gospodarki finansowej gmin wyznaniowych żydowskich.

Na podstawie art. 48 i 53 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego, ogłoszonych w załączniku do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 52, poz. 500) oraz art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) zarządza się co następuje:

I. Uchwalanie i zatwierdzanie budżetów.

§ 1. Uchwalony przez właściwe organa gminy wyznaniowej żydowskiej projekt budżetu wymaga zatwierdzenia przez władzę nadzorczą.

§ 2. Do zatwierdzania projektów budżetów zarówno gmin wielkich jak też mniejszych upoważnia się wojewódzką władzę administracji ogólnej. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może dla niektórych gmin zlecić zatwierdzanie budżetów powiatowej władzy administracji ogólnej, jako miejscowej władzy nadzorczej.

§ 3. Władza nadzorcza może przy zatwierdzaniu skreślać, zniżać lub podwyższać poszczególne pozycje projektu i zmieniać ich wysokość w ramach projektu. Władza nadzorcza może odmówić zatwierdzenia projektu budżetu, jeżeli uzna, że projekt nie odpowiada zadaniom ciążącym na gminie, a nie może być odpowiednio zmieniony.

§ 4. Organa gminy wyznaniowej żydowskiej właściwe do sporządzenia projektu budżetu wskazane są w art. 12 i 21 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich.

§ 5. W projektach budżetów wstawione być mogą tylko takie wydatki, które wynikają z zadań, należących w myśl art. 3 powołanych

we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich do zakresu działania tych gmin.

§ 6. Obowiązkiem zarządów gmin jest przesłać sporządzone projekty budżetów na następny rok kalendarzowy w terminie do 1 października każdego roku miejscowej władzy nadzorczej, która w ciągu dalszych 30 dni przedłoży je ze swoją opinią władzy właściwej do zatwierdzenia, o ile ich sama nie zatwierdza (§ 2).

II. Uchwalanie i zatwierdzanie składek i opłat.

§ 7. Postanowienia §§ 1 — 6 mają odpowiednie zastosowanie do uchwał w sprawie składek i opłat.

Pozatem stosują się do nich postanowienia §§ 8—11.

§ 8. Sporządzone przez właściwe organa gmin wyznaniowych żydowskich listy składek oraz uchwały w sprawie opłat winny być przedłożone władzy powołanej do zatwierdzenia jednocześnie z projektem budżetu.

§ 9. Taksy za ubój zatwierdzone przez władzę nadzorczą pozostają w mocy aż do ich zmiany. Zmiana taks przeprowadzoną być musi w trybie ustalonym dla ich zatwierdzenia (§ 7).

§ 10. Władza nadzorcza nie zatwierdza taks za ubój rytualny, o ileby one przekraczały następujące normy:

za ubój wołu lub krowy	8 zł.
" " cielęcia, owcy, barana	3 zł.
" " indyka	1 zł. 40 gr.
" " gęsi	1 zł.
" " kaczki	50 gr.
" " kury	40 gr.
" " kurczęcia	20 gr.
" " gołębia	10 gr.

Naczelna władza nadzorcza może w drodze wyjątku sama lub na wniosek wojewódzkiej władzy administracji ogólnej zatwierdzić taksy przekraczające powyższe normy.

§ 11. Opłaty za miejsca na cmentarzu i pomnikowe, nie uzyskują zatwierdzenia, o ile wysokość ich będzie przekraczała następujące granice:

a) w gminach miejskich:

1) taksy za miejsca na cmentarzu od 10 do 500 złotych,

2) taksy pomnikowe od 10 do 1000 złotych;

b) w gminach wielkich:

1) taksy za miejsca na cmentarzu od 10 do 1000 złotych,

2) taksy zaś pomnikowe od 10 do 10 tys. złotych.

Na cmentarzach wszystkich gmin musi dla ludności ubogiej być wydzielona oddzielna wy-

starczająca strefa, w której taksa za miejsce i najskromniejszy kamień nadgroby wynosić będzie najwyżej 10 złotych.

III. Sposób poboru składek i opłat.

§ 12. Składka i wszelkie opłaty mogą być pobierane jedynie na podstawie zatwierdzonych przez właściwą władzę nadzorczą (§ 2) uchwał powołanego do ich uchwalenia organu gminy wyznaniowej żydowskiej (§ 4).

Na pokrycie bieżących wydatków gmin na utrzymanie zwykłych stałych instytucji wyznaniowych oraz na wypłatę uposażeń jej duchownych funkcjonariuszy wyznaniowych i administracyjnych, na których pokrycie inne dochody gminy nie wystarczają, mogą taksy i opłaty być pobierane przed powzięciem uchwał co do ich poboru na następny rok względnie przed zatwierdzeniem tych uchwał przez władzę nadzorczą, jednak jedynie w wysokości zatwierdzonej w roku poprzednim.

§ 13. Do zatwierdzenia przez właściwą władzę uchwał w przedmiocie poboru składek i opłat jest konieczne, aby uchwały te odpowiadały warunkom określonym w §§ 14—32.

§ 14. Gminy mogą pociągać do opłacania składek w granicach art. 48 ustęp 1 cytowanych przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich tylko pełnoletnich członków obojga płci danej gminy, o ile w dniu uchwalenia składki mieszkali w jej terytorjalnym obrębie co najmniej od roku, a mianowicie:

- 1) głowy rodzin, płci męskiej lub żeńskiej,
- 2) pełnoletnie dzieci obojga płci, bądź mieszkający przy swych rodzicach bądź też mieszkający osobno, o ile zarobkują już samodzielnie lub posiadają własny majątek,
- 3) mężczyźni nieżonaci, kobiety niezamężne, bezdzietni wdowcy i bezdzietne wdowy.

O ile osoby wyżej wymienione w obrębie danej gminy wyznaniowej nie mieszkają, lecz uprawiają w jej obrębie rzemiosło, handel lub przemysł, albo posiadają majątek nieruchomy bądź tytułem własności bądź współwłasności, podlegają one opodatkowaniu w odnośnych gminach z tych tytułów. Opodatkowanie to uwalnia ich od opodatkowania z tegoż tytułu w gminie miejsca zamieszkania.

Obowiązkowi opłacania składki podlegają jedynie osoby fizyczne.

§ 15. Ustalenie ogólnej sumy dochodu, która musi być osiągnięta w drodze składek i w zależności od tego zasadniczych norm składek, należy w gminach wielkich do kompetencji rady gminy, w gminach miejskich do kompetencji zarządu gminy (§§ 4 i 7).

§ 16. Podstawę obliczenia składki dla poszczególnych płatników stanowią:

- 1) dla osób, posiadających przedsiębiorstwa przemysłowe lub handlowe, względnie wykonujących zajęcie przemysłowe — podatek przemysłowy, pobierany w formie świadectwa przemysłowego;
- 2) dla osób, posiadających nieruchomości — państwowy podatek od nieruchomości, względnie państwowy podatek gruntowy bez oddzielnego dodatku i degresji;
- 3) dla osób, wykonujących samodzielne zajęcie zawodowe — państwowy podatek dochodowy,
- 4) dla osób, osiągających dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — podatek dochodowy od uposażeń służbowych (Dział II ustawy o państwowym podatku dochodowym), obliczony w stosunku rocznym.

Podstawę obliczenia stanowi wymiar wyżej wspomnianych podatków za rok poprzedzający rok poboru składek.

§ 17. Wysokość składki nie może przewyższać rocznie 10% podstawy obliczenia, z tem jednak zastrzeżeniem, że składka najniższa nie powinna wynosić mniej, niż 5 zł. Wszelkie zmiany w wymiarze podatków, stanowiących podstawę obliczenia składek, mają zastosowanie do tych składek.

§ 18. Dla osób, które żadnego z wymienionych w § 16 podatków nie opłacają, a podlegają obowiązowi uiszczenia składki — składka nie może wynosić mniej, niż 5 zł. — ani też więcej, niż 20 zł. rocznie.

Wolne od opłacania składki są jedynie te osoby, których ubóstwo jest bezwzględnie stwierdzone lub które stale korzystają z dobroczynności publicznej oraz rabin i podrabini. Członkowie zarządów gmin opłacają składki na zasadach ogólnych.

§ 19. Wymiaru składek dla osób, opłacających podatki, dokonywuje zarząd gminy na podstawie ich zeznań co do wymierzonych im podatków; w miarę potrzeby mogą się zarządy gmin zwracać do państwowych władz skarbowych o dane co do podatków państwowych wymierzonych płatnikom składek. Wymiaru składek dla osób, które żadnego z wymienionych w § 16 podatków nie opłacają, dokonywuje zarząd gminy na podstawie postanowień §§ 21—23.

§ 20. System wymiaru składek, ustalony w §§ 16—19, wprowadzony będzie w życie z dniem 1 stycznia 1933 r. Do tego czasu wymiar składek dokonywany będzie w myśl postanowień §§ 21—23.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu od-

roczyć dla poszczególnych gmin wyznaniowych żydowskich termin wymieniony w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 21. Wymiaru składki t. zw. systemem szacunkowym dokonywuje się w ten sposób, iż przy wymiarze brane są pod uwagę:

- a) z jednej strony dochody płatnika z rzemiosła, przemysłu, handlu lub innych źródeł zarobkowania w obrębie danej gminy względnie z posiadanego w tej gminie majątku nieruchomego,
- b) z drugiej strony, stan i obowiązki rodzinne i dotychczasowa ofiarność płatnika dla gminy w formie ofiar i datków na jej cele lub osobistej ofiarnej pracy dla gminy albo też jej instytucji.

§ 22. Rozkład składki winien być równomierny; do składki więc winni być pociągani wszyscy członkowie gminy, do płacenia składki obowiązani, z wyjątkiem jedynie tych osób, których ubóstwo jest bezwzględnie stwierdzone lub które stale korzystają z dobroczynności publicznej oraz rabinów i podrabinów.

Członkowie zarządów gmin opłacają składki na zasadach ogólnych.

Składka najniższa nie powinna wynosić mniej, niż 5 złotych rocznie.

§ 23. Wymiar składki dokonywany jest przez zarząd gminy, który w razie potrzeby może zgodnie z art. 11 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich w tym celu utworzyć komisję z członków gminy t. j. przedstawicieli różnych zawodów, gałęzi handlu, przemysłu i t. p.; komisja taka ma jedynie głos doradczy. Liczbę i skład (podług zawodów) członków komisji ustala w gminach mniejszych zarząd, zaś w gminach większych rada gminy na wniosek zarządu. Obrady i uchwały komisji są poufne; uchwały zapadają zwykłą większością głosów przy obecności więcej niż połowy wszystkich członków komisji. Obradom przewodniczy przewodniczący, wybrany przez komisję z jej łona. Posiedzenie komisji zwołuje przewodniczący zarządu. Członkowie zarządu i rady gminy nie mogą być równocześnie członkami komisji.

§ 24. O dokonany wymiarze składki zawiadamia zarząd gminy płatnika zapomocą pisemnego nakazu płatniczego. Nakaz powinien zawierać powołanie się na podstawę prawną, datę, podpis, wskazywać sumę, podlegającą zapłaceniu oraz miejsce i termin zapłaty i zawierać pouczenie o możliwości wniesienia zażalenia i o tem, że to ostatnie nie ma mocy wstrzymującej, oraz, że w razie nieuiszczenia składki dobrowolnie w terminie 30-dniowym w kasie gminy wyznaniowej żydowskiej, zostanie ona ściągnięta w drodze egzekucji z doliczeniem kary za zwłokę i kosztów egzekucyjnych. Przeciwnie temu wymiarowi może płatnik w ciągu dni 14 od daty doręczenia wezwania wnieść zażalenie za pośrednictwem zarządu

gminy do powiatowej władzy administracji ogólnej, która je rozstrzyga w normalnym toku instancji.

Zarząd gminy może jednak wskutek zażalenia sam zmienić wymiar składki.

W razie uwzględnienia zażalenia, winien zarząd gminy w ciągu dni 14 od daty doręczenia odnośnej decyzji zwrócić płatnikowi pobraną niesłusznie składkę, w przeciwnym zaś razie zawiadomić płatnika pisemnie o nieuwzględnieniu zażalenia.

§ 25. Celem zapobieżenia pomyłkom przy wymiarze składki winny zarządy gmin co roku uzupełniać, sprawdzać i poprawiać listy składek, zarówno co do liczby opodatkowanych jak i co do zmian majątkowych, jakie w międzyczasie u członków gminy zaszły.

§ 26. Zarząd gminy może składkę roczną rozłożyć na raty półroczne lub, gdy chodzi o większe sumy, nawet na raty kwartalne.

§ 27. Wszelkie wpływy z uboju rytualnego (zarówno za ubój bydła jak i drobiu) mają być wnoszone wyłącznie do kasy gminy wyznaniowej żydowskiej.

Wszelkie wpływy z uboju podobnie jak i wszelkie pobory dla rzezaków i innych funkcjonariuszy, mających związek z ubojem, winny być preliminowane w budżecie gminy.

O ile w pewnych miejscowościach w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia gmina wyznaniowa nie przejęła jeszcze uboju rytualnego, przejęcie to może, aż do czasu wydania przepisów z art. 41 i 45 powołanych we wstępie przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich, nastąpić tylko przy równoczesnym ustaleniu warunków pracy i płacy osób wymienionych w tychże artykułach. Odnośne uchwały gmin oraz wspomniane warunki wymagają w każdym poszczególnym wypadku zatwierdzenia przez właściwą władzę nadzorczą.

§ 28. Ubój może być dokonywany tylko na zasadzie taks w właściwy sposób (§ 7) ustanowionych. Pobieranie przez zarządy gmin taks wyższych od zatwierdzonych jest wzbronione, jak również dokonywanie przez rzezaków uboju poza nadzorem gminy. Wzbronione też jest pobieranie na rzecz gmin wyznaniowych żydowskich poza taksą za ubój, stanowiącą tylko wynagrodzenie za czynność uboju oraz za rytualne zbadanie (t. zw. koszerowanie), innych opłat od wagi mięsa. Pobór taks ma być tak uregulowany, aby nie obciążał mięsa sprzedawanego ludności nieżydowskiej.

§ 29. Wydzierżawienie przez zarządy gmin dochodów z rzezi nie jest dozwolone.

§ 30. Opłaty przewidziane w § 11 pobiera gmina wyznaniowa żydowska, stosując odpowiednio postanowienia §§ 24 i 26 z tą zmianą, że oznaczony przez zarząd gminy indywidualny wymiar opłat jest ostateczny.

IV. Ściąganie zaległych składek i opłat.

§ 31. Zaległe składki i opłaty w razie nieuiszczenia ich w terminach, wskazanych w nakazach płatniczych, będą ściągane na polecenie miejscowej władzy nadzorczej w trybie przymusowym na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

§ 32. Ściągnięte przez siebie sumy wpłaca organ egzekucyjny zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej przy dołączeniu wykazu, zawierającego imię i nazwisko płatnika, miejsce zamieszkania, tytuł i wysokość sumy wpłaconej oraz rok za jaki składka wpłynęła.

V. Środki prawne od decyzji władz w sprawie zatwierdzania uchwał gmin wyznaniowych żydowskich co do gospodarki finansowej.

§ 33. Przeciw decyzji władzy zatwierdzającej przysługuje w gminach mniejszych zarządowi gminy, w gminach wielkich radzie i zarządowi gminy wyznaniowej prawo wniesienia w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego względnie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (§ 2). Decyzja tych władz jest ostateczna.

VI. Postanowienia końcowe.

§ 34. Jeżeli któryś z organów zarządu gminy albo nie wykonywa, albo wykonywa niezupełnie, albo nie w należyтым czasie obowiązki, do których wykonywania jest on powołany w myśl obowiązujących przepisów, może wojewódzka władza administracji ogólnej wydać decyzję stwierdzającą powyższe okoliczności i nakazującą wykonanie odnośnych czynności w określonym terminie. W razie niezastosowania się organu gminy do tej decyzji mogą przez wspomnianą władzę być zastosowane właściwe środki przymusowe, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), bądź też mogą być przedsięwzięte przez władzę nadzorczą w zastępstwie odnośnego organu gminy i na koszt gminy czynności, zmierzające do wykonania zaniedbanych przez gminę wyznaniową żydowską obowiązków.

§ 35. Właściwy organ gminy wyznaniowej żydowskiej może w razie potrzeby uchwalać w ciągu roku dodatkowe budżety i listy składek, do których stosują się analogicznie (poza ustalonym w § 6 terminem) postanowienia §§ 1—7.

§ 36. W tych wypadkach, w których w myśl niniejszego rozporządzenia decyzje wy-

dawane są w I instancji przez powiatową władzę administracji ogólnej, władzą odwoławczą jest wojewódzka władza administracji ogólnej. W tych zaś wypadkach, w których decyzje wydawane są w I instancji przez wojewódzką władzę administracji ogólnej (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), władzą odwoławczą jest naczelną władza nadzorcza.

§ 37. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia.

Poz. 699. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1931 r. w sprawie ustalenia liczby i siedzib sędziów śledczych w okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie i Wilnie.

Poz. 700. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 24 września 1931 r. w sprawie zmiany przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 października Nr. 226 Rok 1931

Poz. 307. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 19 września 1931 r. Nr. D. IV. 1709/3/31, w sprawie wystawiana przez urzędy celne świadectw pochodzenia na towary eksportowane do Jugosławii.

Poz. 308. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1931 r., o utworzeniu urzędu notariusza w Brzezinach powiatu brzezińskiego w okręgu Sądu Okręgowego w Łodzi.

Poz. 309. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1931 r., o zwinięciu urzędu notariusza w Dolhinowie w okręgu Sądu Okręgowego w Wilnie.

z 2 października Nr. 227 Rok 1931

Poz. 310. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 września 1931 r. o zwinięciu urzędu notariusza w Kaliszu w okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu.

z 3 października Nr. 228 Rok 1931

Poz. 311. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. w sprawie wywłaszczenia nieruchomości w Grudziądzu na cele wojskowe.

Poz. 312. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. rosyjskich osób prawnych.

z 5 października Nr. 229 Rok 1931

Poz. 313. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 września 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie § 2 uchwały Rady Ministrów z dnia 9 września 1931 r. w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych („Monitor Polski“ Nr. 217 poz. 293), ogłaszam jednolity tekst statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 1 lipca 1926 r. („Monitor Polski“ Nr. 158, poz. 459) w brzmieniu obecnie obowiązującym od dnia 21 września 1931 r.

Minister Spraw Wewnętrznych.

(—) *Bronisław Pieracki.*

STATUT ORGANIZACYJNY Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 1.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dzieli się na pięć Departamentów:

- I. Organizacyjny,
- II. Polityczny,
- III. Samorządu,
- IV. Administracyjny,
- V. Służby Zdrowia.

Biuro Personalne oraz dwa samodzielne wydziały: Wojskowy i Aprowizacyjny.

Departamenty oraz samodzielne wydziały podlegają Podsekretarzom Stanu w zakresie ustalonym przez Ministra. Biuro personalne podlega bezpośrednio Ministrowi, względnie wyznaczonemu przezeń Podsekretarzowi Stanu.

§ 2.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436), przy Ministrze Spraw Wewnętrznych istnieje Główny Urząd Statystyczny, którego Dyrektor podlega

i referuje bezpośrednio Ministrowi. Organizację Głównego Urzędu Statystycznego i jego stosunek do władz państwowych określa załączony do wspomnianej ustawy statut.

Na mocy art. 23 a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej, w brzmieniu, podanem w obwieszczeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27 z r. 1931) podlega Ministrowi Spraw Wewnętrznych Komendant Główny Policji Państwowej. Organizację Komendy Głównej Policji Państwowej określają przepisy Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1922 r. (M. P. Nr. 30, poz. 32 z r. 1923).

Na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Minister Spraw Wewnętrznych jest bezpośrednią władzą przełożoną Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

§ 3.

DEPARTAMENT I ORGANIZACYJNY obejmuje sprawy nadzoru nad sprawami ustawodawczymi w Ministerstwie, sprawy organizacji i nadzoru nad urzędowaniem Ministerstwa oraz władz i urzędów podległych i sprawy finansowo-gospodarcze.

DEPARTAMENT II POLITYCZNY obejmuje sprawy: ogólnopolityczne, narodowościowe i bezpieczeństwa.

DEPARTAMENT III SAMORZĄDU obejmuje sprawy: organizacji związków komunalnych oraz ich organów, wykonywanie nadzoru nad administracją samorządową związków komunalnych, ze szczególnem uwzględnieniem gospodarki finansowej i działalności ekonomicznej tychże związków.

DEPARTAMENT IV ADMINISTRACYJNY obejmuje sprawy dotyczące wykonywania ustaw i rozporządzeń z zakresu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nieprzekazane innym Departamentom, załatwia orzecznictwo w toku instancji i wykonywa nadzór nad przestrzeganiem przepisów przez podległe Ministerstwu urzędy.

DEPARTAMENT V SŁUŻBY ZDROWIA obejmuje sprawy przekazane Ministrowi Spraw Wewnętrznych na podstawie ustawy z 28 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 1060) w przedmiocie zniesienia Ministerstwa Zdrowia Publicznego, względnie na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego oraz na podstawie ustaw i rozporządzeń późniejszych.

§ 4.

DEPARTAMENT I ORGANIZACYJNY składa się z wydziałów: Organizacyjno - Prawnego

i Ogólnego oraz z Sekretariatu Ministra, który pod względem nadzoru służbowego podlega Dyrektorowi Departamentu Organizacyjnego, zaś w zakresie swoich czynności otrzymuje bezpośrednie zlecenia od Ministra i Podsekretarza Stanu.

W skład Departamentu Organizacyjnego wchodzi Główny Inspektorat, którego kierownik powołany jest do wykonywania inspekcji w zakresie kompetencji Departamentu Organizacyjnego oraz koordynowania pracy inspektorów, przydzielonych do Departamentów: Politycznego, Samorządu, Administracyjnego i Służby Zdrowia i wykonywujących czynności inspekcyjne w zakresie tych departamentów, pod bezpośrednim nadzorem dyrektorów tych departamentów.

Wydział Organizacyjno-Prawny obejmuje sprawy dotyczące zasad organizacji i podziału czynności Ministerstwa; organizację władz i urzędów miejscowych, podległych Ministerstwu, z wyjątkiem samorządowych; zasady organizacji Policji Państwowej i stosunku do władz państwowych i samorządowych, z wyjątkiem, spraw, załatwianych przez poszczególne Wydziały; sprawy podziału administracyjnego z wyjątkiem zaliczenia osad w poczet miast; współudział w pracach ustawodawczych Ministerstwa i w wydawaniu norm treści ogólnej w granicach, wynikających z potrzeby skoordynowania działalności Wydziałów w tym zakresie.

Wydział Ogólny obejmuje sprawy budżetowe, rachunkowe, kasowe, gospodarcze oraz wszelkie sprawy, związane z działalnością finansową Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i urzędów podległych; sprawy biurowości i nadzoru nad urzędowaniem w Ministerstwie, oraz sprawy ogólne Ministerstwa, nieprzekazane Sekretariatowi Ministra.

W skład Wydziału Ogólnego wchodzi: Rachuba, Intendentura i Kancelaria.

Sekretariat Ministra obejmuje sprawy zlecone przez Ministra; sprawy reprezentacyjne; informacji prasowej, oraz sprawy ogólne, wynikające ze stosunku Ministra do Prezydenta Rzeczypospolitej, do ciał ustawodawczych, Rady Ministrów i poszczególnych Ministrów, do instytucji społecznych i osób, o ile te sprawy nie należą do zakresu działania poszczególnych Wydziałów, oraz prowadzenie akt tajnych i poufnych.

§ 5.

DEPARTAMENT II POLITYCZNY składa się z 3 Wydziałów: Społeczno-Politycznego, Narodowościowego i Bezpieczeństwa.

Wydział Społeczno - Polityczny obejmuje sprawy, dotyczące ewidencji i badania ruchów społecznych i politycznych w Państwie, z wyjątkiem zagadnienia mniejszości narodowych, oraz sprawy, wynikające z ustosunkowania się Państwa do tych ruchów.

Wydział Narodowościowy obejmuje sprawy mniejszości narodowych, wynikające z ich

odrębności obyczajowej, językowej, wyznaniowej i gospodarczej.

Wydział Bezpieczeństwa obejmuje sprawy związane z ewidencją przestępczości, badania jej przyczyn i projektowanie, względnie wydawanie zarządzeń zapobiegawczych natury ogólnej.

§ 6.

DEPARTAMENT III SAMORZĄDU składa się z 3-ch Wydziałów: Administracji Samorządowej, Finansów Komunalnych oraz Komunalnej Polityki Gospodarczej.

Wydział Administracji Samorządowej obejmuje sprawy: samorządu miast, miasteczek i uzdrowisk, sprawy przewłaszczeń, zabudowania miast, kosztów leczenia, sprawy samorządu miejskiego, sprawy, wynikające z potrzeby zapewnienia zgodnej działalności Ministerstw w zakresie stosowania statutu autonomicznego Województwa Śląskiego, oraz sprawy samorządowe, nienależące do kompetencji innych Departamentów.

Wydział Finansów Komunalnych obejmuje sprawy, dotyczące finansowej gospodarki związków komunalnych.

Wydział Komunalnej Polityki Gospodarczej obejmuje sprawy dotyczące ekonomicznej działalności związków komunalnych i urzędzeń społeczno - gospodarczych tych związków.

§ 7.

DEPARTAMENT IV ADMINISTRACYJNY składa się z 3-ch Wydziałów: Wydziału Praw Stanu Cywilnego i Ruchu Ludności, Wydziału Porządku Publicznego, Wydziału Administracyjnego oraz Centralnego Biura Filmowego.

Wydział Spraw Stanu Cywilnego i Ruchu Ludności obejmuje sprawy metrykalne, przynależności i zmiany nazwisk, obywatelstwa i prywatnego prawa osobowego, meldunkowe, migracji i cudzoziemców.

Wydział Porządku Publicznego obejmuje sprawy dotyczące porządku publicznego, sprawy administracyjno - policyjne i ochrony granic.

Wydział Administracyjny obejmuje sprawy wynikające z orzecznictwa w toku instancji, oraz stosowania ustaw i rozporządzeń administracyjnych, przekazanych do wykonania Ministrowi Spraw Wewnętrznych, o ile te sprawy nie są zastrzeżone innym Wydziałom.

Centralne Biuro Filmowe obejmuje sprawy cenzury i propagandy filmowej oraz współdziałania z innymi Ministerstwami w sprawach, dotyczących kinematografii, a w szczególności w sprawach:

- a) produkcji, przywozu i wywozu filmów,
- b) celnych,
- c) podatkowych,
- d) propagandy państwowej, oświatowej i społecznej oraz inicjatywy w tych sprawach.

§ 8.

DEPARTAMENT V SŁUŻBY ZDROWIA składa się z 6 Wydziałów: Inspekcyjno - Organizacyjnego, Higjeny Społecznej, Walki z Chorobami Zakaźnymi, Zakładów Leczniczych i Uzdrowisk, Farmaceutycznego i Statystycznego.

Wydział Inspekcyjno - Organizacyjny załatwia sprawy dotyczące organizacji oraz inspekcji państwowej i komunalnej służby zdrowia, sprawy rejestracji i nadzoru nad uprawnieniem do praktyki personelu sanitarnego; kształcenia personelu sanitarnego i służby zdrowia, sprawy izb lekarskich, innych organizacji lekarskich i higienicznych, Towarzystwa Czerwonego Krzyża, sprawy organizacyjne Państwowych Zakładów: Higjeny, Badania Żywności i Przedmiotów Użytku, sprawy organizacyjne państwowych rad: lekarskiej, aptekarskiej, uzdrowskiej i innych, sprawy pomocy lekarskiej dla urzędników państwowych, sprawy administracyjno - prawne Departamentu.

Wydział Higjeny Społecznej załatwia sprawy higjeny społecznej (ludności, mieszkań, miejsc zaludnionych, gleby, wody i powietrza, komunikacji, żywności, więziennej, międzynarodowej), higjeny zawodowej oraz sprawy opieki nad matką i dzieckiem w zakresie, pozostawionym Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86), rozwoju fizycznego społeczeństwa, z wyłączeniem młodzieży szkolnej, oraz nadzór sanitarno-policyjny nad stanem zdrowotnym szkół, sprawy medycyny sądowej, grzebanie zmarłych, sprawy zapobiegania i zwalczania chorób społecznych (gruźlica, raka, chorób wenerycznych, alkoholizmu i innych), sprawy eugeniki oraz lecznictwa Kas Chorych, sanitarno-lekarska walka z nierzędem.

Wydział Walki z Chorobami Zakaźnymi załatwia sprawy chorób ostrozakaźnych, jaglicy, zimnicy, chorób odzwierzęcych, sprawy szczyepienia ospy, sprawy inspekcji epidemiologicznej, sprawy izolacji, dezynfekcji, dezynsekcji i detaryzacji wraz z techniką odnośnych urządzeń, sprawy fachowe Państwowego Zakładu Higjeny.

Wydział Zakładów Leczniczych i Uzdrowisk załatwia sprawy zarządu zakładów leczniczych, zostających w administracji państwowej, oraz uzdrowisk państwowych, jako też sprawy nadzoru nad innymi zakładami leczniczymi i uzdrowiskami, załatwia sprawy techniki budowlanej, deportacji i repatriacji osób chorych.

Wydział Farmaceutyczny załatwia sprawy wyrobu i sprzedaży środków leczniczych, substancji odurzających, trucizn, kosmetyków, sprawy aptek, składów materiałów aptecznych i drogerii, sprawy farmakopei, kontroli farmaceutycznej, taksy aptekarskiej, uprawnień do praktyki farmaceutycznej oraz do wykonywania zawodu drogistów i materjalistów.

Wydział Statystyczny prowadzi statystykę zdrowotności publicznej, służby zdrowia i lekarską, redakcję i administrację wydawnictw z zakresu służby zdrowia i bibliotekę departamentu zdrowia.

§ 9.

SAMODZIELNY WYDZIAŁ WOJSKOWY obejmuje sprawy związane z poborem wojskowym, z mobilizacją i demobilizacją, sprawy osobistych i rzeczowych świadczeń wojennych i zasiłków wojskowych i sprawy związane z przysposobieniem wojskowym.

§ 10.

SAMODZIELNY WYDZIAŁ APROWIZACYJNY obejmuje sprawy pieczy nad stanem zaopatrzenia ludności w artykuły żywnościowe i inne przedmioty powszechnego użytku w myśl ustaw, przekazujących odnośne kompetencje Ministrowi Spraw Wewnętrznych; zwalczanie lichwy, nadzór nad gospodarką aprowizacyjną związków komunalnych, sprawy mobilizacji gospodarczej dla celów wojskowych.

§ 11.

BIURO PERSONALNE załatwia sprawy osobowe urzędników i niższych funkcjonariuszów Ministerstwa oraz podległych mu władz, urzędów i instytucji, sprawy doboru personelu, sprawy emerytalne oraz sprawy związane z zaopatrzeniem, opartem na szczególnych tytułach prawnych, sprawy związane z ubezpieczeniami społecznymi, sprawy wynikające z naruszenia obowiązków służbowych, sprawy rozdziału etatów; utrzymuje wykazy imienne oraz prowadzi ewidencję i statystykę personalną urzędników i niższych funkcjonariuszów, załatwia sprawy organizacji i szkolenia personelu Ministerstwa oraz podległych mu władz, urzędów i instytucji, współpracuje w opracowywaniu projektów ustaw, rozporządzeń i zarządzeń ogólnych w sprawach osobowych oraz w przystosowaniu budżetu do zamierzeń personalnych i organizacyjnych; załatwia sprawy odznaczeń, jak również sprawy, wynikające z przepisów dotyczących służby wojskowej.

z 6 października Nr. 230 Rok 1931

z 7 października Nr. 231 Rok 1931

Poz. 314. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 14 września 1931 r., ustalające kurs, po dług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach oraz kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek, wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

III.

Przedruk z innych wydawnictw urzędowych

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

z 1 sierpnia Nr. 11 Rok 1931

9.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 lipca 1931 r. o Zbiorze systematycznym rozporządzeń i okólników.

§ 1. Wprowadza się „Zbiór systematyczny rozporządzeń i okólników Ministra Sprawiedliwości, ułożony na podstawie Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości według stanu prawnego z dnia 30 czerwca 1931 r. — wydawnictwo Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości, Warszawa, Drukarnia Państwowa. 1931” wraz z objaśnieniami, stanowiącymi część składową Zbioru.

§ 2. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą przepisy, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Departamentu Sprawiedliwości Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego, Dzienniku Urzędowym Królewsko-Polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości i Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości w okresie czasu od dnia 19 sierpnia 1917 r. do dnia 30 czerwca 1931 r. Wyjątki od tej zasady ustalają objaśnienia,wołane w § 1.

§ 3. Znosi się poprzedzającą wydanie Zbioru nomenklaturę i numerację przepisów, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym do dnia 30 czerwca 1931 r.

Przy powoływaniu się na przepis, zawarty w Zbiorze, należy wymienić nazwę przepisu, w tym Zbiorze podaną, tytuł Zbioru w skrócie i pozycję, pod którą przepis został ogłoszony.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

z 15 września Nr. 17 Rok 1931

107.

K.III.12518.

Zarządzenie w sprawie usprawnienia działalności administracyjnej i zmian obowiązujących przepisów konsularnych.

Dążąc do usprawnienia działalności oraz do odciążenia centrali M. S. Z. od spraw, w których jej współdziałanie nie przynosi korzyści przedmiotowemu załatwieniu, zarządzam następujące zmiany w istniejących przepisach:

I. Dział obywatelstwa.

a) Sprawy *nadawania i utraty obywatelstwa polskiego* winny być załatwiane w drodze bezpośredniej korespondencji z właściwymi władzami administracji ogólnej (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 15 z 1931 r., poz. 91).

b) Przewidziany w *instrukcji paszportowej* (§§ 9 i 10) obowiązek powiadamiania M. S. Z. o wystawionych paszportach krótkoterminowych uchyla się.

Urzędy konsularne powiadamiać mają odtąd o wystawieniu paszportów krótkoterminowych tylko kompetentne starostwa.

c) Obowiązek prowadzenia *matrykuły konsularnej*, przewidziany w instrukcji K. III. a 1752 z dn. 8.III.1926 (Zbiór przepisów konsularnych część II, poz. 273), uchyla się.

II. Dział wizowy.

a) *Miesięczne wykazy wizowe*, przewidziane w § 16 instrukcji wizowej, znosi się. Urzędy konsularne mają odtąd nadsyłać jedynie roczne wykazy wizowe, przewidziane w raporcie administracyjnym.

b) Obowiązek *powiadamiania M. S. Z. o wizach udzielonych na podstawie samodzielnej decyzji kierownika urzędu konsularnego uchodźcom rosyjskim i obywatelom sowieckim* zmienia się w tym sensie, iż odtąd powyższe powiadomienia winny być kierowane do kompetentnych władz wojewódzkich.

III. Dział repatrjacji starców, dzieci i chorych.

Wobec powtarzających się wypadków kierowania indywidualnych *spraw repatrjacyjnych* do M. S. Z. przypominam, iż okólnikiem z dnia 29.XI.1930 r. Nr. K.III.17584 (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 7 z 1930 r. poz. 92) została zarządzona w sprawach repatrjacyjnych bezpośrednia korespondencja urzędów konsularnych z władzami administracji ogólnej II instancji.

IV. Dział wojskowy.

Zgodnie z art. 25 Rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr. 31/30, poz. 270) II-gą instancją dla urzędów konsularnych w sprawach wojskowych są właściwi wojewodowie.

Komunikatem Nr. K.III.10148 (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 17 z 1931 r. poz. 111) upoważniłem wojewodów do wydawania również decyzji w drodze nadzoru.

Na mocy więc niniejszego zarządzenia do M. S. Z. winny być nadal kierowane jedynie sprawy o charakterze zasadniczym.

W sprawach dotyczących indywidualnych wypadków, a objętych powyższymi działaniami M. S. Z. będzie decydować tylko, o ile powstaną one z inicjatywy urzędów centralnych albo poselstw obcych.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH DEPARTAMENT SPRAWIEDLIWOŚCI

L. dz. 5344/III/31

R. 381

Warszawa, dn. 4 września 1931 r.

Okólnik w sprawie doręczania wezwań i innych pism wojskowych urzędów wymiaru sprawiedliwości.

I. Wojskowe urzędy wymiaru sprawiedliwości w praktycznym stosowaniu przepisów § 122 II. III. u. p. k. w. nie uwzględniają zmian, bądźto zaistniałych w dotychczasowych ustawach i rozporządzeniach, bądź też spowodowanych skutkiem wejścia w życie nowych ustaw i rozporządzeń, które w łączności z temi przepisami należy stosować.

Z powyższych względów przypominam:

Organami powołanymi do doręczania postanowień i pism sądów karnych cywilnych, o których mowa w ustępie II i III powołanego wyżej § 122 u. p. k. w., są:

1) urzędy pocztowe, na podstawie art. 197 p. k. p. oraz rozporządzenia Ministrów: Sprawiedliwości i Poczty i Telegrafów

z dnia 25 czerwca 1922 r. Dz. U. Nr. 47/29, poz. 384;

2) władze gminne, na podstawie art. 198 p. k. p., wyłącznie w tych wypadkach, jeżeli pisma są adresowane do miejscowości, w których niema urzędu pocztowego, a stałe doręczanie korespondencji poleconej nie jest tam zorganizowane;

3) policja państwowa, na podstawie art. 199 k. p. k., oraz art. 145 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. Nr. 5/31 poz. 27;

a) jeżeli doręczenie pisma pozostaje w związku z czynnością poleconą policji przez sąd, lub prokuratora, tudzież

b) w wypadkach wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministrów Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z dn. 25 czerwca 1929 r. Dz. U. Nr. 47/29 poz. 385, wydanem na podstawie art. 45 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego z 19 marca 1928 r. Dz. U. Nr. 33/28 poz. 314).

W związku z powyższym stanem prawnym należy odpowiednio interpretować przepisy § 21, 22, 23 Instrukcji dla W. S. O. i W. S. Rej., tudzież § 17 Instrukcji dla właśc. dowódców, prok. wojsk. i ofic. sąd., które obowiązują nadal jednak przy uwzględnieniu postanowień wyżej w punktach 1 — 3 cytowanych ustaw i rozporządzeń.

Na aktualności stracił jedynie ustęp III i IV punktu 2 § 21 oraz zdanie drugie punktu 4 § 22 Instrukcji dla W. S. O. i W. S. Rej., tudzież zdanie drugie punktu 5 § 17 Instrukcji dla właśc. dowódców, prokuratorów wojsk. i ofic. sąd., albowiem sądy karne cywilne dysponują li tylko organami doręczeń wyżej w punktach 1—3 wyszczególnionymi, które w tej samej mierze są do dyspozycji wojskowych urzędów wymiaru sprawiedliwości.

Samo przez się rozumie się, że nie mogą sądy wojskowe zwracać się z doręczeniami przez sądy cywilne do woźnych, o których wzmiankuje § 197 k. p. p. (powszechnego) — bo i tu sądy wojskowe mają te same organa t. j. swoich woźnych i gońców.

Zaznaczam, że wbrew powyższemu zdają się wypadki, iż wojskowe urzędy wymiaru sprawiedliwości zwracają się do organów policji państwowej z wezwaniem doręczenia wezwań lub innych pism poza wypadkami dozwolonymi przez ustawy, rozporządzenia, wyżej w punkcie 3 przytoczone.

Takie postępowanie wojsk. urzędów wymiaru sprawiedliwości jest ustawowo nieuzasadnione i powoduje zupełnie zresztą słusznie skargi i zażalenia odnośnych organów P. P.

Celem uniknięcia w przyszłości w powyższym względzie wszelkich nieporozumień i reasumując niniejszy okólnik zaznaczam i podkreślam, że w myśl art. 6 rozporządzenia Prezy-

denta Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. Nr. 5/31, poz. 27 doręczanie wezwań, jako też innych pism tak urzędów wymiaru spraw., jak i władz administracyjnych zasadniczo nie należy do zakresu czynności służbowych Policji Państwowej za wyjątkiem wypadków wyżej w punkcie trzecim pod a) i b) podanych i że nowo wydawane przepisy idą właśnie po linii możliwie najszerzego zwolnienia Policji Państwowej od ciężaru doręczeń pism sądowych.

II. Polecam ściśle stosować się do wyjaśnień podanych w niniejszym okólniku.

III. Szefowie Sądów i Prokuratorowie wojskowi na najbliższej odprawie omówią z podległymi sobie oficerami korpusu sąd. wyjaśnienia objęte treścią niniejszego okólnika w związku z odnośnymi przepisami instrukcji, oraz przepisem § 122 u. p. k. w. — a nadto pierwsi prześlą odpisy niniejszego okólnika podległym sobie kierownikom sądów rej., a drudzy oficerom sądowym do wykonania.

IV.

Orzecznictwo

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A.”
rocznik VII rok 1929 dział A.

Nr. 1.

Wywłaszczenie nieruchomości, dokonane przez b. władze okupacyjne niemieckie lub austriackie, po za wyjątkami przewidzianymi w art. 33 dekretu z 7 lutego 1919 r. poz. 162 Dz. Pr., utraciły skuteczność prawną z mocy samego prawa na zasadzie art. 32 tegoż dekretu w łączności z wymienionym art. 33.

(Wyrok z 9 stycznia 1929, I. rej. 3688/26).

Nr. 3.

Rozporządzenie Rady Obrony Państwa z d. 11 sierpnia 1920 r. poz. 540 Dz. Ust. w przedmiocie utraty obywatelstwa polskiego wskutek niespełnienia obowiązku służby wojskowej nie utraciło mocy obowiązującej przez sam fakt zawarcia pokoju.

(Wyrok z 16 stycznia 1929, I. rej. 88/27).

Nr. 8.

Paszport niemiecki, wydany przed wejściem w życie Konwencji Wiedeńskiej (poz. 148/1925 Dz. Ust.), sam przez się nie dowodzi, że co do

danej osoby spełnione zostały warunki, określone w p. d) § 2 art. 7 tejże Konwencji, a dotyczące obywatelstwa niemieckiego.

(Wyrok z 23 stycznia 1929, I. rej. 463/27).

Nr. 12.

1) Policzalność do wysługi emerytalnej czasu służby, w b. państwie zaborczem odbytej, — w myśl art. 81 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust. — nie jest zależna od terminu wstąpienia do służby polskiej.

2) Dobrowolne wystąpienie ze służby państwowej polskiej nie pozbawia funkcjonariusza praw emerytalnych, nabytych z tytułu służby w b. państwie zaborczem, a przysługujących mu w granicach, przez polskie ustawy emerytalne zakładanych.

3) W myśl art. 85 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 przerwa w służbie, zaszła przed jej wejściem w życie, nie stoi na przeszkodzie zaliczeniu do wysługi emerytalnej lat służby, przed przerwą odbytej, chociażby przerwa powstała wskutek dobrowolnego wystąpienia ze służby.

(Wyrok z 26 stycznia 1929, I. rej. 1702/27).

Nr. 13.

Osobie, która spowodowała decyzję, zapadłą w myśl jej prośby, nie przysługuje poza wypadkami bezwzględnej nieważności, legitymacja do zaskarżenia przed N. T. A. orzeczenia, utrzymującego taką decyzję w mocy.

(Wyrok z 29 stycznia 1929 I. rej. 3164/26).

Nr. 14.

Stwierdzenie faktu, że wysokość kwot wypłaconego już funkcjonariuszowi dodatkowego wynagrodzenia z art. 9 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 r. jest niezgodne z istotną treścią porozumienia się odnośnej władzy z Ministerstwem Skarbu co do tej wysokości, nie daje podstawy do przymusowego potrącenia z bieżącego uposażenia funkcjonariusza kwot już pobranych, o ile nie stwierdzono złej woli ze strony tegoż funkcjonariusza.

(Wyrok z 31 stycznia 1929, I. rej. 1361/27).

Nr. 17.

Przepisy ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 nie stoją na przeszkodzie zrzeczeniu się prawa do uposażenia emerytalnego, przyznanego na podstawie pomienionej ustawy.

(Wyrok z 9 lutego 1929 I. rej. 4835/27).

Nr. 19.

Sierota bez ojca i matki, mająca pełnoletniego brata, nie ma prawa do pensji sieroczej w wysokości, określonej w punkcie c) art. 62 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/1924 Dz. Ust.

(Wyrok z 12 lutego 1929 I. rej. 83/27).

Nr. 20.

Paszport niemiecki, wydany po dniu wejścia w życie Konwencji Wiedeńskiej (poz. 148/1925 Dz. Ust.), stanowi dla władzy, orzekającej o obywatelstwie polskim, dostateczną podstawę do przyjęcia, że co do danej osoby zaistniały warunki, określone w p. d) § 2 art. 7 tejże Konwencji, dotyczące obywatelstwa niemieckiego — oczywiście, o ile osoba, o którą chodzi, nie przeprowadziła dowodu przeciwnego.

(Wyrok z 13 lutego 1929 I. rej. 1400/27).

Nr. 21.

Doręczenie decyzji, z której treści wynika, że pochodzi ona od władzy, rozstrzygającej ostatecznie w administracyjnym toku instancji daje prawo skargi do N. T. A. bez względu na stan faktyczny sprawy, wynikający z akt.

(Wyrok z 14 lutego 1929 I. rej. 2528/27).

Nr. 24.

Na obszarze b. Królestwa Kongresowego Prezesowi Sądu Okręgowego nie służy prawo nadzoru służbowego w stosunku do utrzymujących akta stanu cywilnego wyznań chrześcijańskich; polecenie sporządzenia aktu stanu cywilnego należy na tym obszarze odnośnie wymienionych wyznań do kompetencji władz administracji ogólnej.

(Wyrok z 22 lutego 1929 I. rej. 4050/26).

Nr. 28.

1) Przewidziane w art. 81 Konstytucji i art. 1 ustawy z 3 sierpnia 1922 poz. 400/26 Dz. Ust. ograniczenie sądów w szczególności N. T. A., co do badania ważności ustaw nie stosuje się do badania ważności rozporządzeń z mocą ustawy.

2) Nowe ustawy służbowe i emerytalne, o ile nie zawierają przeciwnych temu zastrzeżeń, stosują się w całości, również i do urzędników, którzy już pełnili służbę w czasie wydania tych ustaw.

(Wyrok z 26 lutego 1929 I. rej. 1372/27).

Nr. 34.

Prawo do zaopatrzenia ze strony Państwa pozostałych po inwalidach wojennych nie jest zależne od związku przyczynowego śmierci danego inwalidy z jego służbą wojskową.

(Wyrok z 8 marca 1929 l. rej. 1190/27).

Nr. 39.

Funkcjonariusz państwowy, skazany prawomocnie na karę dyscyplinarną, a tem bardziej jego adwokat nie mają prawa żądać udzielenia do wglądu akt sprawy dyscyplinarnej, przeciwko temu funkcjonariuszowi prawomocnie zakończonych.

(Wyrok z 14 marca 1929 l. rej. 266/27).

Nr. 43.

Przed wejściem w życie ustawy z 16 sierpnia 1923 poz. 726 Dz. Ust. gminy miejskie i wiejskie b. zaboru rosyjskiego były obowiązane do utrzymywania swych ubogich, niezdolnych do pracy, a więc i do zwrotu kosztów opieki, wyłożonych przez inne gminy.

(Wyrok z 19 marca 1929 l. rej. 1514/27).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

266.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa w sprawie organizacji sieci korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Na podstawie art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 marca 1928 r. o statystyce produkcji rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 276) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem zbierania danych statystycznych, dotyczących rolnictwa i spraw z niem związanych Główny Urząd Statystyczny organizuje w powiatach i gminach sieć dobrowolnych korespondentów w ilości jaką uzna za potrzebne.

§ 2. Na wniosek Głównego Urzędu Statystycznego powiatowe władze administracji ogólnej i organa samorządu terytorjalnego na terenie powiatu obowiązane są współdziałać z Głównym Urzędem Statystycznym w organizowaniu sieci korespondentów.

§ 3. Po otrzymaniu wykazów osób od władz i organów wymienionych w § 2, Główny Urząd Statystyczny sporządza listy kandydatów na korespondentów rolnych, wybierając z nadesłanych mu wykazów osoby posiadające niezbędne kwalifikacje.

§ 4. Kandydaci na korespondentów rolnych otrzymują bezpośrednio od Głównego Urzędu Statystycznego zaproszenia do współpracy.

Na żądanie Głównego Urzędu Statystycznego kandydat obowiązany jest nadesłać jednocześnie z deklaracją dane dotyczące jego zawodu, wykształcenia, praktyki rolniczej i t. p.

§ 5. Po otrzymaniu wypełnionej deklaracji decyduje Główny Urząd Statystyczny ostatecznie o przyjęciu kandydata w poczet korespondentów rolnych. Charakter korespondenta rolnego otrzymuje kandydat po nadesłaniu mu przez Główny Urząd Statystyczny legitymacji.

Za datę rozpoczęcia pracy przez korespondenta uważać należy pierwszy dzień miesiąca w którym korespondent nadesłał pierwsze sprawozdanie.

§ 6. Obowiązki korespondentów rolnych polegają na regularnem dostarczaniu Głównemu Urzędowi Statystycznemu w sposób wskazany przez ten Urząd periodycznych i jednorazowych sprawozdań o zjawiskach przyrodniczych, gospodarczych i społecznych pozostających w związku z rolnictwem.

§ 7. Korespondenci rolni nie otrzymują pieniężnego wynagrodzenia, natomiast w uznaniu ponoszonych przez nich trudów Główny Urząd Statystyczny udziela korespondentom, wywiązującym się należycie ze swych obowiązków bezpłatnie premji książkowych w postaci wydawnictw naukowych lub praktycznych, dotyczących rolnictwa,

Żadnych innych świadczeń Główny Urząd Statystyczny korespondentom nie udziela.

§ 8. Korespondenci rolni, którzy współpracują z Głównym Urzędem Statystycznym dłużej niż 5 lat otrzymywać będą bezpłatnie odznaki honorowe w myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 9. Korespondenci, którzy z jakichkolwiek bądź powodów nie mogą pełnić nadal przyjętych na siebie czynności sprawozdawczych, obowiązani są zawiadomić o tem Główny Urząd Statystyczny i zwrócić wydaną im legitymację.

§ 10. Korespondenci zwolnieni przez Główny Urząd Statystyczny od obowiązku składania sprawozdań, obowiązani są do zwrotu legitymacji Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Wewnętrznych

267.

**Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 7 września 1931 r. w sprawie odznak
honorowych dla korespondentów rolnych
Głównego Urzędu Statystycznego.**

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) w brzmieniu ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) zarządzam co następuje:

§ 1. Dla honorowych korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz osób, które położyły specjalne zasługi w organizowaniu sieci korespondentów, ustanawia się odznaki honorowe w postaci żetonów brązowych i srebrnych, według wzoru, podanego w załączniku.

§ 2. Odznaki brązowe otrzymują korespondenci, którzy współpracowali z Głównym Urzędem Statystycznym powyżej 5 lat.

§ 3. Odznaki srebrne otrzymują ci korespondenci, których współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym trwała powyżej 10 lat.

§ 4. Prawo posiadania i noszenia odznaki honorowej nadaje w każdym poszczególnym wypadku Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego specjalnym imiennym dyplomem.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Wewnętrznych

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1931 roku.

Wzór odznaki honorowej dla korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego.



Wielkość naturalna 23 mm.

VI.

Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

268.

Okólnik Nr. 167

z 30 września 1931 r.

(OB. 2081/5) w sprawie mieszkań w spółdzielniach mieszkaniowych.

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu
Spraw Mniejszości w Katowicach.*

Pan Prezes Rady Ministrów okólnikiem Nr. 63 z dnia 14 września r. b. oznajmił, co następuje:

„Zdarzają się obecnie dosyć często wypadki, że funkcjonariusze państwowi, lub zawodowi wojskowi, będący członkami spółdzielni mieszkaniowych, po wykończeniu swych mieszkań wynajmują je, sami zaś zajmują nadal mieszkania w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych, lub administrowanych.

W ten sposób powodują wypaczenie celu akcji rządowej w kierunku popierania spółdzielczego ruchu budowlanego wśród funkcjonariuszów państwowych, oraz zmniejszenie ilości mieszkań, którei władze administracyjne mogą dysponować na potrzeby swego personelu.

Ponadto doszło do mej wiadomości, że mieszkania, uzyskane przy pomocy Państwa stanowią przedmiot handlu również i w ten sposób, że niektórzy urzędnicy (oficerowie) wbrew obowiązującym przepisom należą do więcej niż jednej spółdzielni i po wybudowaniu mieszkań, lub nawet w czasie budowy sprzedają je ze znacznym zarobkiem, albo wynajmują za wysokim czynszem nieraz własnym kolegom.

Zdarzają się również nadużycia, polegające na tem, że funkcjonariusze państwowi lub zawodowi wojskowi zdobywają fałszywe zaświadczenia, stwierdzające przynależność ich do danej spółdzielni i na tej podstawie otrzymują wysokie zaliczki, które nie idą na cel właściwy.

Wobec powyższego, proszę Pana Ministra o wydanie katerycznych zarządzeń:

a) by funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy w miejscu służbowego pobytu mają mieszkania w spółdzielniach mieszkaniowych, zwalniali bezzwłocznie mieszkania

w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych;

b) by władze skrupulatnie badały zarówno zaświadczenia, wydawane przez spółdzielnie, jak i sposób użycia na właściwy cel otrzymanych zaliczek budowlanych;

c) aby handel mieszkaniem, budowaniem przy pomocy środków uzyskanych z funduszy państwowych, jak również przynależność do kilku spółdzielni mieszkaniowych, opartych na kredytach państwowych, wreszcie zatrzymywanie dla siebie mieszkania w budynkach rządowych, lub samorządowych, czy administrowanych przez władze państwowe, mimo posiadania własnego mieszkania w spółdzielni, traktować jako postępowanie nieetyczne i obniżające powagę stanowiska urzędnika (art. 25 ustawy o państwowej służbie cywilnej i analogiczne przepisy w innych ustawach)".

Zechcą Panowie wydać natychmiast stosowne katagoryczne zarządzenia w myśl powyższego zarządzenia P. Prezesa Rady Ministrów w odniesieniu do podwładnych sobie funkcjonariuszów państwowych i donieść o wydanych zarządzeniach do dnia 15 października r. b. oraz do dnia 1 stycznia 1932 r. o osiągniętych wynikach, o ile chodzić będzie o wypadki konkretne, jakie już zaszły.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyraża przeświadczenie, że Panowie osobiście zainteresują się poruszoną sprawą i przypilnują właściwego jej załatwienia.

Wkońcu Ministerstwo zaznacza, że przez mieszkania w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych, należy rozumieć mieszkania, o których mowa w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.X 1924 r. o opłatach za mieszkania zajmowane przez funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849), a zatem zarządzenie niniejsze nie dotyczy ani mieszkań reprezentacyjnych ani też mieszkań służbowych.

Okólnik niniejszy uchyla okólnik Nr. 15 z dnia 16 stycznia 1929 r. (Zb. Zarz. str. 735) w tejże sprawie.

269.

Okólnik Nr. 168

z dnia 1 października 1931 r.

(Wojsk. 224/3) o duplikatach wojskowych dokumentów osobistych — tryb postępowania w razie zaginięcia w urzędach państwowych i komunalnych z winy funkcjonariuszów.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek zdarzających się wypadków ginięcia w urzędach państwowych i komunalnych

wojskowych dokumentów osobistych, co powoduje konieczność wyjednywania duplikatów tych dokumentów w powiatowych komendach uzupełnień, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarządza, co następuje:

W razie zaginięcia złożonego w urzędzie wojskowego dokumentu osobistego, kierownik danego urzędu powinien wdrożyć dochodzenie w celu odnalezienia zaginionego dokumentu oraz ustalenia osoby funkcjonariusza, z którego winy dokument zaginął.

Funkcjonariusz, z którego winy dokument zaginął, powinien być pociągnięty do odpowiedzialności służbowej, o ile okoliczności wskazują, że zachodzi obraza interesu publicznego lub szkoda dla Skarbu Państwa — do odpowiedzialności dyscyplinarnej i wezwany do uiszczenia wszystkich kosztów związanych z wyjednaniem duplikatów dokumentów zagubionych. W razie uchylania się funkcjonariusza od uiszczenia kosztów należy zapłaty dochodzić w drodze postępowania sądowo-cywilnego.

Przepisy § 187 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz. obow. wojsk. obowiązują właściwe urzędy gminne (magistraty) na ogólnych zasadach.

W razie zaginięcia (utruty) wojskowego dokumentu osobistego w urzędach administracji ogólnej I lub II instancji, kierownicy tych urzędów w celu wyjednania duplikatu utraconego dokumentu ogłaszają fakt zaginięcia w dzienniku wojewódzkim, a następnie zwracają się w drodze urzędowej do właściwego Powiatowego Komendanta Uzupełnień z prośbą o nadesłanie duplikatu utraconego dokumentu wojskowego. Władze te komunikują zarazem Komendantowi P. K. U. okoliczności, które spowodowały utratę dokumentu wojskowego.

Jeżeli zaginięcie wojskowego dokumentu osobistego powstało wskutek kradzieży, dokonanej w danym urzędzie, wówczas należy zawiadomić o tem organa policji państwowej na ogólnych zasadach, obowiązujących przy meldowaniu faktów kradzieży.

270.

Okólnik Nr. 169

z dnia 30 września 1931 r.

(OB. 1990/5) w sprawie podatku dochodowego od dodatkowych wynagrodzeń.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

W związku z podniesionymi przez jednego z P. P. Wojewodów wątpliwościami co do obliczania podatku dochodowego w wypadkach

wypłacania funkcjonariuszowi państwowemu dodatkowych wynagrodzeń z sum budżetowych kilku ministerstw, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że w przytoczonych wypadkach należy stosować w drodze analogii zasady, wyluszczone w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 2 z dn. 3.I.1928 r. (Zb. Zarz. str. 1127), a dotyczące obliczania i potrącania podatku w związku z wykonywaniem przez funkcjonariuszów państwowych za dodatkowym wynagrodzeniem czynności nadzorczych w instytucjach, nadzorowanych przez Państwo, lub w przedsiębiorstwach w których Państwo partycypuje, jako udziałowiec.

Łączenie wynagrodzeń dodatkowych z uposażeniem zasadniczym dla celów ustalenia stopy procentowej podatku zachodzi wówczas, jeżeli oba rodzaje tych wynagrodzeń pochodzą z jednego źródła t. zn. z tego samego stosunku służbowego. Fakt, że dodatkowe wynagrodzenia mogą być wypłacane funkcjonariuszowi, należącemu organizacyjnie do innego resortu, nie może bynajmniej spowodować odstępiania od wyżej wspomnianych zasad, o ile prawo do tego dodatkowego wynagrodzenia powstało z danego konkretnego stosunku służbowego.

O ile natomiast funkcjonariusz państwowy czerpie wprawdzie dochody z funduszków państwowych, lecz na podstawie dwóch lub kilku niezależnie od siebie istniejących stosunków służbowych, będąc np. pracownikiem urzędu wojewódzkiego i równocześnie profesorem Politechniki lub t. p., wówczas każda grupa tych uposażeń stanowi oddzielną podstawę do ustalania stopy procentowej podatku.

271.

Okólnik Nr. 170

z dnia 1 października 1931 r.

(OB. 5175) w sprawie zwrotu nadpłaconego uposażenia.

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu
Spraw Mniejszości w Katowicach.*

Art. 48. ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164 z r. 1922) i analogiczne postanowienia innych ustaw względnie rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej

spolitej w sprawie stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych ustalają maksymalną granicę zajęcia administracyjnego uposażeń. Przepisy te nie ustalają natomiast minimalnej wysokości zajęcia.

Celem ujednostajnienia postępowania w tej dziedzinie oraz celem całkowitego zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa, Ministerstwo, Skarbu uznało za konieczne, ażeby w wypadkach, w których wierzytelność Skarbu Państwa skutkiem nadpłaty przekracza kwotę 500 (pięćset) zł. o wysokości raty miesięcznej zwrotu nadpłaty rozstrzygała właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, we wszystkich natomiast innych wypadkach władza sygnująca uposażenie w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową. Wysokość miesięcznego potrącenia winna być ustalona w każdym przypadku z osobna, w zależności od wysokości nadpłaconej kwoty, ogólnej sumy obciążenia uposażenia danego funkcjonariusza państwowego i tym podobnych okoliczności.

Powyższe podaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 15.IX.1931 r. Nr. D. III.1939/I do wiadomości i stosowania z zaznaczeniem, że w wypadkach podlegających decyzji Min. Spr. Wewn. i Min. Skarbu, należy zgłaszać do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych umotywowane wnioski wraz ze wszystkimi dotyczącymi danej sprawy aktami.

272.

Okólnik Nr. 171

z dnia 3 października 1931 r.

(AP. 5592 2) o eskortowanie przymusowo repatriowanych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem p. wojewody lubelskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego i p. Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Doszło do mojej wiadomości, że obywatele Polacy przymusowo repatriowani przez państwa obce, po przejściu ich na granicy przez władze Rzeczypospolitej Polskiej są odstawiani do miejsca ich zamieszkania względnie przynależności pod eskortą funkcjonariuszy P. P.

W związku z powyższym wyjaśniam, że repatriacja przymusowa t. j. odstawienie do kraju przynależności państwowej w ogromnej większości wypadków następuje z powodów nieuzasadniających ograniczenia wolności repatriowanego obywatela polskiego na obszarze Państwa Polskiego. Repatriowane są z reguły osoby wydalone z obcych państw z powodu choroby, z powodu niestosowania się do przepisów kraju, do którego przybywają lub w którym zamieszkują np. osoby wjeżdżające do Stanów Zjednoczonych z pominięciem pewnych przepisów ustaw imigracyjnych, z powodu uciążliwości (np. pozbawione środków do życia), a w małej tylko ilości repatriacja dotyczy cięższych przestępców, wydanych po odcierpieniu kary.

Eskortowanie takich przymusowo repatriowanych pozbawione zresztą podstawy prawnej i niepotrzebne ze względów bezpieczeństwa, nie tylko naraża Skarb Państwa na znaczne, a niczem nieuzasadnione wydatki, ale odrywa od normalnych czynności bardzo znaczną ilość funkcjonariuszy policji, co zwłaszcza obecnie jest niedopuszczalne.

Zechce zatem Pan Wojewoda wydać niezwłoczne zarządzenia co do zaprzestania do dotychczasowego postępowania tego rodzaju Repatrianci po przejęciu ich od władz państwa obcego i po sprawdzeniu ich dokumentów winni być niezwłocznie zwalniani, jeśli po uprzednim sprawdzeniu w spisach poszukiwanych nie okaże się, że dana osoba jest poszukiwana na terytorjum Polski i ma być przytrzymana. Zaznaczam przytem, że o znacznej ilości osób repatriowanych jest Pan Wojewoda uprzednio powiadamiany przez Min. Spr. Wewn., tak że władze mają możność poczynienia zawczasu odnośnych dochodzeń.

W tych wyjątkowych wypadkach, gdy ze względów bezpieczeństwa publicznego (np. repatriacja specjalnie niebezpiecznych przestępców lub osób uprawiających działalność wywrotową, osób obłąkanych i t. p.) konieczne są specjalne zarządzenia, P. P. Wojewodowie władni są odstąpić od przytoczonych wyżej wytycznych.

Powyższe zarządzenie nie dotyczy oczywiście t. zw. ekstradycji, t. j. wydawania władzom polskim osób, które mają być sądzone w Polsce za przestępstwa popełnione w kraju lub zagranicą. Tryb postępowania z temi osobami pozostaje niezmienny.

W zakończeniu wyjaśniam, że do osób odstawionych do Polski, które byłyby bez środków do życia względnie do dalszej podróży, mają zastosowanie właściwe przepisy o opiece społecznej, o włoczęgostwie i t. d. i dalsze postępowanie z nimi winno się odbywać zgodnie z temi przepisami.

273.

Okólnik Nr. 172

z dnia 5 października 1931 r.

(Apr. 182/6) o racjonalizacji sprawozdawczości w zakresie cen artykułów pierwszej potrzeby.

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę oraz P. P. Starostów*

W celu racjonalizacji i uzyskania bardziej wielostronnego niż dotychczas materiału sprawozdawczego w zakresie cen zbóż i artykułów pierwszej potrzeby, zarządzam co następuje:

Najpóźniej do końca każdego miesiąca przedstawiać mi będą Panowie Wojewodowie i Pan Komisarz Rządu m. st. Warszawy pisemne sprawozdania według załączonego wzoru o cenach rynkowych zbóż i kartofli oraz o cenach detalicznych artykułów pierwszej potrzeby, płaconych w podległych im powiatach, przyczem, o ile chodzi o ceny zbóż i kartofli, to mają to być ceny przeciętne z trzeciego tygodnia miesiąca sprawozdawczego, natomiast ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby mają być podane z dnia 20-go każdego miesiąca sprawozdawczego.

Ponadto P. P. Starostowie winni, o ile chodzi o ceny zbóż i kartofli podać w każdym sprawozdaniu:

1) jaka ich zdaniem panuje opinia w podległych im powiatach co do dalszego rozwoju cen na: a) żyto, b) pszenicę, c) jęczmień, d) owies i e) kartofle;

2) czy rolnicy dążą do wyprzedawania, czy też powstrzymują się od forsownej wyprzedaży: a) żyta, b) pszenicy, c) jęczmienia, d) owsa i e) kartofli.

Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 20 października b. r. Z dniem tym uchylam wszelkie zarządzenia o telegraficznych sprawozdaniach w sprawie cen (Nr. Apr. 182/5 z dnia 22.IV.1930 r., Zb. Zarz. str. 125, poz. 12 i poprzednie).

Pierwszego sprawozdania według niniejszego zarządzenia oczekuję za miesiąc październik do końca b. m.,

Do sprawozdań tych przywiązuję wielką wagę, w związku z czem zechcą Panowie Wojewodowie i Pan Komisarz Rządu m. st. Warszawy zwrócić specjalną uwagę na ich dokładność i punktualność w przedkładaniu tych sprawozdań w celu uniknięcia niepotrzebnej korespondencji i kosztownych telegraficznych względnie telefonicznych ponagleń.

274.

Okólnik Nr. 173

z dnia 3 października 1931 r.

(OP. 19569/1.) o zaliczaniu do wysługi emerytalnej czasu służby pełnionej w charakterze sług pomocniczych na obszarze b. zaboru austriackiego.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Wobec podnoszonych przez władze, dokonujących wymiaru zaopatrzeń emerytalnych wątpliwości, czy służba pełniona na obszarze b. zaboru austriackiego w charakterze sługi pomocniczego jest policzalna do emerytury, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu z dnia 25 kwietnia 1928 r. L. D. I. 3904/5/28 oznajmia, iż czas służby, pełnionej przez niższych funkcjonariuszów w charakterze *sług pomocniczych* tak w b. państwie austriackim, jak i w Państwie Polskim, do czasu wprowadzenia ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21), zalicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli bezpośrednio nastąpiła nominacja na etatowego funkcjonariusza, a to na zasadzie art. 81 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z roku 1931 Nr. 42, poz. 380), jeżeli była pełniona w b. państwie austriackim, zaś w myśl punktu 1 art. 37 powołanej ustawy, jeżeli była pełniona w Państwie Polskim.

Zaliczenie takiej służby do wysługi emerytalnej może być jednak dokonane pod warunkiem, iż odnośny pomocniczy sługa był całkowicie zatrudniony w służbie, oraz gdy władza przy przyjęciu go do służby w dekrete nie zastrzegła wyraźnie, że służba poprzednia nie daje żadnego prawa do emerytury ani do prowizji.

Nazwa województwa, starostwa	Ceny rynkowe za 100 kg.	
	żyta	
	pszenicy	
	jęczmienia	
	owsa	
	kartofli	
Ceny detaliczne za 1 kg.	mąki żytniej 65%-ej	M i e s a
	mąki pszennej	
	chleba żytniego pełnoziarnego 65%	
	chleba żytniego razowego	
	wołowego z dokładką	M i e s a
	cielęczonego z dokładką	
	wieprzowego z dokładką	
	śloniny	
	smalcu	
	kiełbasy zwyczajnej	
	boczek surowego wędzonego	
	szynki	
	U w a g i	

Wzór do Nr. Apr. 182/6.

VII.

Pisma

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

275.

Pismo Nr. Wojsk. 1440 1

z dnia 29 września 1931 r.

w sprawie Instytutu Gramme w Angleur lez Liège — odroczenie służby wojskowej.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Wskutek pisma Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 19.IX. b. r. Nr. I. Prez. 7030/31 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po porozumieniu się z Min. Spraw Wojskowych uznał Instytut Gramme w Angleur lez Liège (Institut Gramme à Angleur lez Liège) za uczelnię wyższą, uprawniającą studentów rzeczywistych do odroczeń służby wojskowej na zasadzie art. 61 ustawy o powsz. obow. wojsk., przy zachowaniu przepisów § 3 rozp. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dn. 26.3. 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 315).

276.

Pismo Nr. Wojsk. 1456/1

z dnia 1 października 1931 r.

w sprawie szkoły przygotowawczej do studjów wyższych w Rouen, — odroc. sk. wojsk.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Wskutek pisma Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18.IX b. r. Nr. IV S. W. 6315 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że Szkoła Przygotowawcza do Studjów Wyższych w Rouen (École préparatoire à l'enseignement supérieure des sciences et des lettres) stanowi część składową uniwersytetu w Caën i jako taka daje prawa do odroczenia służby wojskowej w myśl rozporządzenia Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dn. 23.III b. r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 434).

277.

Pismo Nr. AP. 6009/1

z dnia 5 października 1931 r.

w sprawie zaopatrzenia członków Zjednoczenia Pracowników Niewidomych R. P. w laski i legitymacje.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych decyzją z dnia 5 października 1931 r. Nr. AP. 6009/1, udzieliło zezwolenia Zjednoczeniu Pracowników Niewidomych Rzeczypospolitej Polskiej na noszenie przez członków tegoż Zjednoczenia lasek koloru białego z ciemnem okuciem, na którym uwidocznione są inicjały „Z. P. N.” oraz Nr. porządkowy odpowiadający numerowi legitymacji, którą członek stale będzie przy sobie posiadał. Legitymacja zaopatrzona jest w fotografię posiadacza.

Laski te będą służyły jako znak wyróżnienia stwierdzający, że osoba posiadająca laskę jest rzeczywiście ociemniałą i zasługuje na opiekę.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. Wojewodę (P. Komisarza Rządu), aby wydał podległym władzom i organom zarządzenie otaczania opieką ociemniałych, którzy ze względu na swe kalectwo zasługują na najżyczliwsze traktowanie i pomoc władz, oraz podał do wiadomości publicznej, że członkowie Zjednoczenia Pracowników Niewidomych są zaopatrzeni dla odróżnienia ich w wyżej wymienione białe laski.

278.

Pismo Nr. SS. 4149/1

z dnia 5 października 1931 r.

o przeciwdziałaniu bezrobociu.

Do

*P. P. Wojewodów z wyjątkiem
śląskiego.*

Jak to już Panu Wojewodzie wiadomo z udziału osobistego w akcji podjętej przez Naczelny Komitet dla spraw bezrobocia, a również z pisma okólnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych P.B. 14267/3/31 z dnia 21 września r. b. jednym z najpoważniejszych zadań tej akcji jest osiągnięcie możliwie wydatnego zwiększenia zatrudnienia żywicieli rodzin. Stanowisko Rządu w tej sprawie znalazło swój wyraz w uchwale Rady Ministrów z dnia 26.VIII r. b. za-

wierającej w omawianym przedmiocie następujące wskazania:

1) rygorystycznego przestrzegania ustawowej liczby godzin pracy;

2) nieudzielania zezwoleń na pracę w godzinach nadliczbowych i cofnięcie zezwoleń udzielonych, o ile to nie naraża na szwank prawidłowego funkcjonowania zakładu;

3) obsadzania miejsc wolnych za pośrednictwem Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy kandydatami najbardziej potrzebującymi zarobku t. j. żywicielami rodzin.

To stanowisko Rządu, rozstrzygające o postępowaniu kompetentnych władz państwowych winno również stać się zasadą obowiązującą w odnośnym zakresie działania samorządu.

Komunikując przeto o powyższem, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że cytowane wskazania Rządu znaleźć powinny pełne zastosowanie we wszystkich zakładach pracy, utrzymywanych i prowadzonych przez związki komunalne i to tembardziej, że związki te w swych biurach, instytucjach, zakładach i przedsiębiorstwach zatrudniają bardzo znaczną liczbę pracowników.

Szczególnie aktualną, zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest w danym wypadku sprawa przestrzegania ustawowego czasu pracy. Rozpowszechnione jest bowiem w urzędach komunalnych stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych dzięki czemu wzrasta częstokroć znacznie uposażenie pracownicze, ale jednocze-

śnie wzrastają i wydatki wobec wyższych norm, według których opłacane są godziny nadliczbowe. Obecna zaś sytuacja gospodarcza wymaga raczej znacznych oszczędności, a przede wszystkim podziału istniejącego zatrudnienia między jak największą liczbę osób, co może się stać skutecznym przeciwdziałaniem bezrobociu. O ile przeto w danym związku komunalnym, względnie zakładzie lub przedsiębiorstwie praca nie może być wykonana przez istniejący personel w ciągu ustawowych godzin pracy, należy dążyć do zatrudnienia dodatkowych pracowników, a nie stosować pracy nadliczbowej.

Poza tem zgodnie ze wskazaniem Rady Ministrów należy przy przyjmowaniu pracowników korzystać z pośrednictwa P. U. P. P. oraz należy uwzględniać nie tylko kwalifikacje zawodowe kandydatów, lecz również ich położenie finansowo-rodzinne, pierwszeństwo przysługujące winno żywicielom rodzin. Należy natomiast dążyć do wyeliminowania pracy nieletnich, nie będących faktycznymi żywicielami rodzin i kobiet, których mężowie posiadają zarobek.

Realizacja wskazań powyższych nie powinna rzeczą prostą godzić w podstawy racjonalnej organizacji pracy w zarządach związków komunalnych oraz ich przedsiębiorstwach, ani naruszać ogólnej zasady osiągnięcia jak najdalej idących oszczędności.

Zechce Pan Wojewoda na podstawie powyższego wydać odpowiednie zalecenia zarządom związków komunalnych na terenie województwa.